

PROSPECTUS

EENER VERTALING VAN DEN

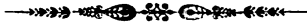
KORAN

MET INLEIDING EN AANTEEKENINGEN,

TE BEWERKEN DOOR

P. J. VETH,

Hoogleraar te Amsterdam.

Er zijn weinig geschriften, die een beslissender invloed op het lot der menschheid hebben uitgeoefend, dan het boek der vermeende openbaringen van den Profet van Mekka, onder den naam van Koran bekend. In een schier onbekenden hoek der aarde ontstaan, verspreidde zich de godsdienstleer des Korans in minder dan eene eeuw over de schoonste landen van drie werelddeelen, die tot dusverre ten deele als de hoofdzetels van weelde en beschaving mogten worden aangemerkt. De Koran wist eene onbegrensde geestdrift te verwekken voor de uitbreiding van het geloof des Islams; de beoefening van zijne orakelen werd de kern en het middelpunt van een wetenschappelijk streven, waarvoor de Arabische taal ten voertuig verstrekte, terwijl Europa nog voor het grootste gedeelte in barbaarschheid en onkunde verzonken lag. Het is onmogelijk van de verbazende werking, door dit boek te weeg gebragt, een juist denkbeeld te geven, zonder in eene uitvoerige schildering te treden van den oorsprong en de verbreiding van den Islam, van de Staten waaraan hij het aanzijn gaf, de instellingen en wetten die hij te voorschijn riep, den vorm van beschaving dien hij beheerschte; doch gewis zijn er slechts weinigen aan wien dit alles niet, althans in groote trekken, bekend is. Genoeg zij het op te merken, dat nog heden de Koran meer dan honderd millioenen vereerders telt, die in dit boek de stem der Godheid meenen te vernemen, en het als den regel erkennen van hunne gedragingen en gezindheden in de tegenwoordige, als den grondslag hunner hoop voor de toekomstige wereld.

Indien reeds deze algemeene beschouwingen ons overtuigen, dat eene goede vertaling van dit merkwaardig boek in de let-

terkunde eener beschaafde natie niet ontbreken mag, er is nog eene bijzondere reden, waarom eene overzetting in de Nederlandsche taal meer dan in menige andere onmisbaar mag geacht worden. Voor ons Nederlanders is de kennis van den geest en de leer des Korans niet enkel begeerlijk, uit hoofde van het belang dat een zoo opmerkelijk verschijnsel den vriend van geschiedenis, van wijsbegeerte en letteren moet inboezemen, wij hebben daaraan eene regtstreeksche behoefte voor het praktisch leven, tot handhaving en verbreiding van onzen invloed in de uitgestrekte gewesten des Indischen Archipels. Van de talrijke bevolkingen, die dáár aan den scepter van Nederland onderworpen zijn, belijden waarschijnlijk meer dan drie vierden de Mohammedaansche godsdienst, die er zelfs nog eene gedurige strekking heeft om zich verder uit te breiden, gelijk de Padriesche oorlogen op Sumatra voor weinige jaren geleerd hebben, en hare vorderingen op Bali en elders nog heden ten dage bewijzen. Ofschoon het Islamisme in Nederlandsch Indië zeer van zijne oorspronkelijke zuiverheid is ontwaard, en aan de meesten slechts zeer oppervlakkig bekend is, mag echter niemand in den Koran geheel vreemdeling zijn, die als ambtenaar, als koopman, als godsdienstleeraar, met de inlandsche bevolking in aanraking komt, zal hij leeren hare instellingen te eerbiedigen, hare voordeelen te ontzien, hare denkwijze te begrijpen, en haar op de regte wijze voor het Christendom en de beschaving te helpen voorbereiden.

De beoefening der Oostersche letteren heeft in Nederland te allen tijde steun en aanmoediging gevonden in veelvuldige betrekkingen met de volken, die de leer van Mohammed belijden; zij vindt nog even krachtigen steun, even krachtige aanmoediging, ofschoon eenigzins gewijzigd in aard, sedert wij voor het verlies van onzen voormaligen handel op den Levant, op de Roode zee en den Perzischen zeeboezem, op de kusten van Malabar en Koromandel, door de uitbreiding van ons gezag en onzen invloed in de eilanden van den Oosterschen Archipel, althans grootendeels, zijn schadeloos gesteld. Indien vroeger de kennis van den Islam ons nuttig kon zijn, zij is dit vooral niet minder geworden, naarmate wij, in plaats van enkel handelsbetrekkingen met de vereerders des Korans aan te knopen, meer en meer als Soevereinen over eene talrijke Mohammedaansche bevolking zijn opgetreden. Des te meerder opmerking verdient het, dat noch in vroeger dagen immer eene Nederlandsche vertaling van den Koran uit het oorspron-

kelijk Arabisch is in het licht gegeven, noch zelfs in onzen tijd eene poging is beproefd, om in deze gaping in onze literatuur te voorzien. Wel is waar werd te Hamburg in 1641, voor rekening van zekeren BARENT ADRIAENSZ. BARENTSMA, een Nederlandsche tekst van den Koran, onder den titel van „*de Arabische Alkoran*,” gedrukt, en gaf J. H. GLAZEMAKER in 1698, te Rotterdam, andermaal „*Mahomets Alkoran*” in de Nederlandsche taal in het licht; doch het eerste dezer schriften was naar eene Hoogduitsche vertaling gevolgd, die zelve eene Italiaansche tot grondslag had gehad, het andere was slechts eene overzetting van de Fransche vertaling van DU RIJER. Beiden zijn overigens in alle opzigten zoo gebrekkig en verouderd, zoo onbruikbaar en tevens zoo zeldzaam geworden, dat den Nederlander, die zich met den Koran wil bekend maken, indien hij der Arabische taal niet magtig is, geen andere weg overschiet, dan eene Latijnsche, Fransche, Hoogduitsche of Engelsche vertaling te raadplegen.

Intusschen is ook in andere talen het aantal der wezenlijk bruikbare en aanbevelenswaardige vertalingen des Korans niet groot, en zijn zij althans in Indië niet gemakkelijk te verkrijgen. Sommige zijn verouderd en niet op de hoogte onzer tegenwoordige kennis, andere kostbaar en omslagtig, weder andere verstoken van de ophelderingen, zoo noodig om den Europeschen lezer den weg te banen tot het regt verstand van een boek, waarvan de geest en de vorm h'm beiden even vreemd zijn. De Hoogduitsche vertaling van ULLMANN, die zeker de goedkoopste en meest algemeen verbreide is, de Fransche van KASIMIRSKI, die, enkel als vertaling beschouwd, misschien boven alle andere de voorkeur verdient, zijn slechts van zeer enkele aantekeningen voorzien, en missen die doorlopende verklaring, zonder welke wij meenen, dat de lezing des Korans voor de meesten slechts weinig nut en aantrekkelijkheid bezitten kan. Beter is het plan, waarnaar de Engelsche vertaling van SALE is ingerigt, die met eene uitgebreide inleiding en uitvoerige aantekeningen is vermeerderd, maar, reeds in 1734 in het licht gegeven, is zij thans niet meer op de hoogte van onze kennis der Arabische letteren, die in den jongsten tijd zulke reuzenschreden heeft gemaakt. LANE'S „*Selections from the Kuran*” zouden het best aan alle billijke eischen beantwoorden, indien zijn werk, in plaats van eenige uittreksels, het geheel van den Koran omvatte.

Wij vleijen ons dus, dat wij aan velen onder onze landge-

nooten, inzonderheid aan de Nederlanders in den Indischen Archipel gevestigd, eene gewigtige dienst zullen bewijzen, door de uitgave eener geheel nieuwe vertaling van den Koran uit den oorspronkelijk Arabischen tekst, met eene uitgewerkte inleiding en aantekeningen, bij welke gebruik is gemaakt van al de hulpmiddelen, die de vorderingen der Oostersche letteren in de laatste jaren aan de hand geven, om den oorsprong, de lotgevallen, de wijze van samenstelling, het gebruik en den waren zin van dit boek in het regte licht te stellen, en ook op de bijzondere vereischten voor een nuttig gebruik des Korans in Nederlandsch Indië zooveel mogelijk is acht gegeven. Deze arbeid, dien, op ons verzoek, de Hoogleeraar P. J. VETH te Amsterdam goedwillig heeft op zich genomen, kan echter niet in weinige oogenblikken gereed zijn, maar vordert uit den aard der zaak eene aanmerkelijke tijdruimte; te meer daar het bij een werk van dezen aard onraadzaam zou zijn, een aanvang met den druk te maken, alvorens het geheel nog voltooid is. Het is ons echter wenschelijk voorgekomen, de aandacht van het publiek, vooral in Nederlandsch Indië, reeds bij voorraad op deze gewigtige onderneming te vestigen.

De omvang dezer vertaling, te zamen met het bijwerk, kan op omtrent veertig vellen kompressen druk gerekend worden. Wij stellen ons voor daarin een werk te leveren, dat door grondigheid en degelijkheid der Nederlandsche letteren tot eer verstrekt, en waarvan het uitwendige, zich door netheid en sierlijkheid onderscheidende, aan de waarde van den inhoud beantwoordt.

JOH. NOMAN en ZOON.

VOORWAARDEN VAN INTEKENING.

1°. Het werk zal in gr. 8° op fraai papier worden gedrukt, met eene nieuwe duidelijke letter; het zal ongeveer 40 vellen kompressen druk beslaan, en gebonden in netten Engelsch-linnen band worden afgeleverd.

2°. Ten einde een ieder in de gelegenheid te stellen, zich dit werk aan te schaffen, is de prijs gesteld, onverschillig hoe vele vellen druks het ook moge beslaan, op slechts **f10,00** voor Indië - **12,00** te betalen bij de aflevering.

